

Fortegnelse over fremmed historisk Litteratur
vedrørende Danmarks Historie
for
Aaret 1880.
Ved W. Mollerup.

I. Samlinger og Tidsskrifter.

Monumenta historica Norvegiæ. Latinske Kildeskrifter til Norges Historie i Middelalderen udgivne efter offentlig Foranstaltning ved *Gustav Storm*. Chrania. II + LXII + 301 S.

Monumenta Germaniae Historica. Scriptorum Tomus XXV. Hannoverae. 957 S. Fol.

Chronica Principum Saxoniae. Fol. 479. Notis om Markgrevinde Sophia af Brandenburgs Ophold i Danmark 1247(?) for at stifte Forlig mellem hendes to Brødre Erik og Abel, og om hendes Død; begravet i Ribe(?). Fol. 535. En Notis om Ærkebiskop Eskil.

Polychronicon *Ranulphi Higden*, monachi Cestrensis; together with the english translations of John Trevisa and of an unknown writer of the fifteenth century. Edited by *Joseph Rawson Lumby*. Vol. VII. London. 1879. LXV + 538 S. Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. No. 41, 7.

Indeholder Slutn. af 6te og hele 7de Bog; gaar fra 959 til Stephan af Blois.

Henrici Archidiaconi Huntendunensis Historia Anglorum. Edited by *Thomas Arnold*. London. 1879. LXVI + 358 S. Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. No. 74.

Slutter med Aaret 1154.

The historical works of *Gervase of Canterbury*. Vol. I. The chronicle of the reigns of Stephen, Henry II. and Richard I. Edited by *William Stubbs*. London. 1879. LVI + 594 S. Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. No. 73, 1.

Fra c. 1185 fortæller Forf. hvad han selv har set og oplevet. S. 529 findes en Meddelelse om Kong Philips og Dronning Ingeborgs Ægteskab og Skilsmisse.

Matthæi Parisiensis, monachi sancti Albani, *Chronica Majora*. Vol. V. 1248—1259. London. XXII + 748 S. *Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages*. No. 57, 5.

S. 221 f. Beretning om Striden mellem Kongerne Erik og Abel; om Christopher siges: „nunc prospere regnat solio regali sullimatus“.

Chroniken der deutschen Städte. XII—XIV. Band. Die niederrheinischen Städte. Cöln. 1—3. München. 1875—77. — XV. Band. Die baierischen Städte. Regensburg, Landshut, Mühldorf, München. München. 1878. — XVI. Braunschweig. 2. Band. Leipzig.

XIII. S. 38. Kong Valdemars Besøg i Cöln 1364. S. 159 f. Hanseaternes Angreb paa Kjøbenhavn 1427. XIV. S. 765 f. smlgn. S. 67. Om Biskop Marcellus af Skalholt og Trondhjem. XV. S. 110 f., 114, 117, 120 f. og Anm. 122. Samtidige Beretninger om Hertug Hans' (Christiern II.s Søns) Død den 11te Aug. 1532; han ligger begravet i Domkirken i Regensburg, hvor hans Fane og Rustning ere at se. — XVI. S. 484. Hertug Vilhelm af Brunsvigs Deltagelse i Erobringen af Flensborg 1433.

P. Ewald. Die Papstbriefe der brittischen Sammlung. Neues Archiv der Gesellsch. f. ältere deutsche Geschichtskunde. V. S. 275—414.

S. 327—28 findes to Pavebreve til Svend Estridsen og de danske Bisper, hvoraf det ene er lig Brevet Nr. 136 i Reg. Diplom. Hist. Daniæ (smlgn. Suplementbindet Nr. 136), det andet ikke trykt. Forf. hævder i en vidtløftig Note imod Giesebræcht og Dehio, at Brevet hverken er fra Aaret 1066 eller 1065, men fra Aar 1062.

Register van Charters en Bescheiden in het oude archief van Kampen. 5. Deel. Supplement op de vier eerste Deelen van 1300—1610, bewerkt door *J. Nanninga Uitterdijk*. Kampen. 310 S.

O. S. Rydberg. Sveriges Traktater med främmande Magter. 2. Delen. I. 1336—1361. Sthlm., Leipzig, Paris. 320 S.

Den største Del af de her forekommende Aktstykker ere allerede forhen trykte. Af nyc fremhæves Nr. 349: Forbundet mellem Valdemar Atterdag og Hertug Albrecht af Meklenburg imod Magnus Smek af 1360, ^{10/4}, samt den sig dertil sluttende udførlige og højest interessante Fremstilling af Forhandlingerne mellem Kongerne Valdemar og Magnus angaaende Helsingborg Slot og Skaane.

Niederdeutsche Denkmäler. Herausgegeben vom Verein für niederdeutsche Sprachforschung. I. (Ogsaa m. Tit.: Das Seebuch von *Karl Koppmann*. Mit einer nautischen Einleitung

von Arthur Breusing. Mit Glossar von Christoph Walter.)
Bremen. 1876. LIII + 129 S.

Ang. Indholdet af dette i det 14de Aarh. opstaaede nantiske
Værk henvises til en Anm. af Wappaus i Götting. gelehrte Anzeigen
1879, S. 81—93, som bebuder en efter Undersøgelser i hollandske
og kjobenhavnske Bibliotheker udarbejdet Fremstilling af de nord-
europæiske Folks gamle Søbøger og Kort.

Biskop Eysteins Jordebog (Den røde Bog). Fortegnelse over
det geistlige Gods i Oslo Bispedømme omkring Aar 1400.
Udgivet af H. J. Huitfeldt. 4. Hefte. Chrana. Med 13
Bl. Facsimile Aftryk. XXIII + 577—783 S.

Hanserecesse. Band V. (O. m. T. Die Recessse und andere
Akten der Hansetage von 1256—1430. Bd. V.) Leipzig.
IX + 619 S. 4°.

Indholder Materialet til Hanseforbundets Historie fra 1401—
1410. Smglg. Anmeldelse af F. Krarup i Historisk Tidsskrift 5.
Række. II. S. 718.

Urkundenbuch zur Gesch. der Herzöge v. Braunschweig und
Lüneburg. 10. Theil. Hannover. 407 S. 4°.

Indholder Aktstykker fra 1405, $\frac{18}{3}$ til 1406, $\frac{19}{12}$; men ligesom
i de andre Dele ere jævnlig Breve af tidligere Datum tilføjede. I
dette Aar er første Del af Registret til dette verdifulde, men hidtil
vanskellig tilgjængelige Diplomatarium udkommet.

Chronologisches Verzeichnis der in den Noten zu Sudendorff's
Urkundenbuch der Herzöge v. Braunschweig und Lüneburg
publicirten Urkunden. Correspondenzblatt der deutschen Ar-
chive. Organ für die Archive Mittel-Europa's. III. Jahr-
gang. No. 3. Weimar.

Urkundenbuch der Stadt Lübeck. 6. Theil. 7—8. Lieferung.
Lübeck. S. 480—640. 4°.

Indholder Breve fra 27. Novbr. 1422 til 16. Maj 1425.

Acten der Ständetage Ost- und West-Preussens. Herausg. von
M. Toeppen. (Publication des Vereins f. die Gesch. der
Provinz Preussen.) 2. Band. 2. Lieferung. S. 400—822.
Leipzig.

Indholder Forhandlingerne fra 1442—1446.

Kämmereirechnungen der Stadt Hamburg. Herausg. vom Verein
für hamburgische Geschichte von Karl Koppmann. 4. Band.
1482—1500. Hamburg. VI + 468 S.

Three fifteenth-Century Chronicles with historical memoranda
by John Stowe, the antiquary, and contemporary notes of
occurrences written by him in the reign of queen Elizabeth.

Edited by *James Gairdner*. Printed for the Camden Society.
New Series. XXVII.

S. 158 en Notis om Kong Christiern I. S. 93 om Christiern II:
„The xvijth day of June, in this yere (1523), the kjng of Denmark
cam to Grenwyche“.

Diplomatarium Norvegicum. Oldbreve til Kundskab om Norges
indre og ydre Forhold, Sprog, Slægter etc. i Middelalderen.
Udgivne af *C. R. Unger* og *H. J. Huitfeldt*. 10. Samling.
2. Halvdel. Chrania. S. 417—912.

Indeholder Breve fra 1525 og følgende Aar.

Briefwechsel Landgraf Philipp's des Grossmüthigen von Hessen
mit Bucer. Herausg. von *Max Lenz*. 1. Theil. Leipzig.
VIII + 542 S. (Publicationen aus dem K. Preussischen
Staatsarchiven. 5. Band.)

En Brevvæxling mellem Landgreve Philip af Hessen og Bucer,
Præst i Strassburg, som omfatter Aarene 1530—1541. — S. 156 omtales
Poul Noviomagus (1540). S. 166 og 475—489 (Bericht Heinrich
Lersener's über seine Conferenz mit Johann von Lund in Cöln 1540,
März 5 und 6) en interessant Beretning om Forhandlinger i Schmal-
kalden April 1540 mellem danske og pfalziske Gesandter og om en
Strid mellem Danmark og Pommern.

Letters and papers, foreign and domestic, of the reign of
Henry VIII. Arranged by *James Gairdner*. Vol. V. 1531—
1532. London. XXXI + 930.

Talrige Oplysninger til dansk Historie. Om projekterede Giftermål
mellem Kong Christiern II.s Døtre og Kongen af Skotland og
Hertugen af Mailand, om Christiern II.s Tog til Norge, Beretning
fra et Gesandtskab hos Kong Frederik, og Klager over Englændernes
Overgreb paa Island.

Christoph Falks Elbingisch-Preussische Chronik. Herausg. von
M. Toeppen. Leipzig. 1879. 230 S.

S. 158 omtales Hertug Albrecht af Preussens Besøg i Danmark
1537, og S. 162 Hertug Adolfs, Christian III.s Broders, Ophold i
Preussen 1544—45.

Quellen zur Geschichte des Untergangs livländischer Selb-
ständigkeit. Herausg. von *C. Schirren*. 7. Band. Reval.
360 S. (Archiv f. die Geschichte Liv-, Est- und Curlands.
Neue Folge. 7. Band.)

Biskop *Jens Nielsens* Visitatsbøger og Rejseoptegnelser 1574—
1597. Udgivne af *Yngvar Nielsen*. 1. Hefte. Chrania.
320 S.

Calendar of State Papers, foreign Series, of the reign of
Elizabeth. 1575—77. Edited by *Allan James Crosby*.
London.

Nr. 916, 1576, ^{16th}, angaaer Forhandlinger mellem Elisabeth og Frederik II angaaende Forbund og den danske Konges Mægling i Stridighederne med Kongen af Spanien.

Handlingar rörande Sveriges Historia. 3. Serien. Svenska Riksrådets Protokoll. Utgifvet af Kongl. Riks-Archivet genom N. A. Kullberg. II. 1630—1632. Sthlm. XI + 376 S.

Et eget Afsnit (S. 257—309) i dette med vanlig Omhu udgivne Bind dannes af Protokoller og Aktstykker i Rettergangen mellem Prins Christian af Danmark og Rhingreven Otto Ludvig. Red.

Norske Rigsregistrarer, tildeels i Uddrag. Udgivne af *Otto Gr. Lundh.* 7. Binds 2. Hefte. (1637—1640.) S. 321—816.

Calendar of State Papers, domestic Series, of the reign of Charles I. 1640. Edited by *William Hamilton.* London.

Flere meget interessante Breve fra og til Thomas Roe angaaende Christian IV.s Politik.

La muze historique ou recueil des lettres en vers contenant les nouvelles du temps, écrites à son altesse mademoizelle de Longueville (1650—1665) par *J. Loret.* Nouvelle édition par *J. Ravenel et Ed. V. de la Pelouze.* III. Paris. 1878. 589 S.

Denne Samling af Digte, indeholdende alle mulige Nyheder, kan betragtes som et Datidens Ugeblad. Forf. synes at have været vel underrettet saavel om private som politiske Sager; iblandt disse sidste offerer han ogsaa regelmæssig Forholdene i Norden nogle Linier; han følger Dronning Christine og Carl Gustav, hvilken sidste er hans Helt. Felttoget i Danmark 1658—59 bliver saaledes nøjagtig hver Uge refereret efter de indkomne Beretninger. Senere giver Statsforandringen i Danmark ham Lejlighed til at udtale sin Glæde derover.

L. F. von Eberstein. Urkundliche Nachträge zu den geschichtlichen Nachrichten von dem Geschlechte Eberstein vom Eberstein auf der Rhön. 3. Folge. Dresden.

Indeholder bl. A. en Ligtale over Feltmarskalken Ernst Albrecht von Eberstein, hvori (S. 161 f.) dennes Deltagelse i Svenskekrigen 1658—59 omtales.

Journal von *Constantin Huygens* den zoon van ^{21/10} 1688 tot ^{2/9} 1696. I. (Werken uitgegeven door het historisch genootschap gevestigdt te Utrecht. Nieuwe reeks No. 23.) Utrecht. 1879.

S. 126 og 155 om Prinds Georg af Danmark (Afstaaelsen af Fordringer paa Femern); S. 279 om Marselierne i Danmark; S. 296 om danske Tropper i England; S. 333, smlgn. S. 165, 197, 209 f., en interessant Udtalelse om den absolute Regjeringsform i Danmark; S. 403 Grev Reventlows Gesandtskab i England.

Het archief van den Raadpensionaris *Antonie Heinsius*. Door *H. I. van der Heim*. 3. Deel. s' Gravenhage. LXXXVI + 265 S.

Indeholder Breve fra Juli 1692 — August 1697, hvoriblandt talige Skrivelser behandle Sverigs og Danmarks Mægling i den pfalziske Arvefølgekrieg. I Indledningen (86 Sider) gives en detailleret Oversigt over Indholdet.

F. Martens. Recueil des traités et conventions conclus par la Russie avec les puissances étrangères. Tome V. Traités avec l'Allemagne 1656—1762. St. Petersbourg.

S. 52 ff. Alliancetrakten af $\frac{22}{10}$ ($\frac{1}{11}$) 1709 mellem Rusland, Danmark og Preussen imod Sverig, foruden flere vigtige Traktater henhørende til den nordiske Krigs Historie. S. 213 ff. og 251 ff. Giftermaalstraktaten mellem Hertugen af Gottorp og Anna Petrowna 1724, tilligemed de hemmelige Artikler i samme angaaende Slesvig.

Historiska Handlingar till trycket befordrade af Kongl. Samfundet för utgivande af handskrifter rörande Skandinaviens historia. 10. Delen. Sthlm. XII + 388 S.

Indeholder Fortsättelse (Juli—Novbr. 1712) af „Brefväxling mellan Konung Karl XII och Rådet“.

Zeitgenössische Berichte zur Gesch. Ruslands. Herausgeg. von *Ernst Hermann*. Band II. Peter der Grosse und der Zarewitsch Alexei. Vornehmlich nach und aus der gesandtschaftlichen Correspondenz Friedr. Christian Weber's. Leipzig. LXXXII + 225 S.

Forf. behandler i 3 Kapitler: 1°. Fredsforhandl. mellem Sverig og Rusland 1716—18, 2°. Zarewitsch Alexii 1715—18, 3°. Personalier. Smlgn. en Anm. af C. Schirren i Götting. gelehrte Anzeigen. 1880. S. 897—904.

Sveriges Ridderskaps och Adels Riksdagsprotokoll från och med år 1719. 5. Delen. 1726—27. II. häftet, juli—augusti 1727.

Udgivet paa Rigsdagens og Adelens Bekostning af E. W. Montan. Politische Correspondenz *Friedrichs des Grossen*. IV. Band 1745. V. Band. 1746—1747. Berlin.

Det femte Bind er især af Betydning for nordisk Historie. Tronskiftet i Danmark og det fjendtlige Forhold til Sverig medfører en Mægling af Frederik II, hvorm der i det foreliggende Bind findes talrige Oplysninger; Registreret letter i høj Grad Afbenyttelsen.

Ryska historiska skrifter i svensk öfversättning. 2. Utdrag ur sekreteraren hos kejsarinnan Katarina II, sedermera verklige geheimerådet *A. V. Chrapovitskijs* dagbok 1787—1792. Öfversättning från ryskan af *Carl Silfverstolpe*. Stockholm. V + 128 S.

Benyttelsen af denne ogsaa for dansk Historie saa vigtige Dagbog lettes ved et af Oversætteren tilfojet ypperligt Register.

J. G. Rist. Lebenserinnerungen. Herausgegeben von G. Pöhl.
1—2. Theil. Gotha.

Smlgn. Anmeldelse af E. Holm i Historisk Tidsskrift 5. Række,
II. S. 701—718 og Preussische Jahrbücher 45. Band. S. 80—85.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische
Geschichte. 10. Band. Kiel. 269 + 10 S.

Indeholder foruden de senere særskilt anførte Afhandlinger: H. Handelmann. Vorgeschiedliche Befestigungen. 1. Neben dem Dannewerk. 2. In Polabien und Wagrien. 3. Sonst in Schleswig-Holstein. S. 1—44. — Samme. Antiquarische Miscellen. S. 45—70. — G. v. Buchwald. Beiträge zur Gesch. der letzten Schauenburger. S. 97—142. — C. E. Carstens. Dr. Adam Struensee, General-superintendent in Schleswig-Holstein. S. 143—170. — Aug. Wetzel. Drei Kieler Burspraken aus dem Anfang des fünfzehnten Jahrhunderts. S. 171—198. — Denkelbok der St. Nicolai-Kirche zu Kiel von 1487—1601. S. 215—236. — Anhang. Repertorien zur Schleswig-Holst. Urkunden-Sammlungen. Vierte Reihe. 10. Archiv der Stadt Neustadt. 11. Archiv der Stadt Eutin.

Meddelanden från Svenska Riks-Archivet, utgifna af *R. M. Bowallius*. IV. Sthlm. 84 S.

Indeholder bl. A.: Bidrag til Riks-Archivets äldre och nyare historia. S. 23—48. — Register öfver Rådslag i Konung Erik XIV:s tid, af E. W. Bergmann. S. 49—70. — Förteckning öfver samlingen af Rådsprotokoll i Kongl. Riks-Archivet. S. 71—84.

Historiskt Bibliotek, utgivet af *Carl Silfverstolpe*. 7. Delen.
(Ny Föld. 4. Delen.) Sthlm. 587 + LX S.

Indeholder foruden de senere særskilt anførte Afhandlinger: Strödda Meddelanden: I. Om Katerine II:s opera Gore-Bagatyrj. — II. Utdrag ur ryska krönikor, huvudsakligen angående Jakob de la Gardies fälttag. (Forts.) — III. Anteckningar vid studiet af andra delen af Geijer, Svenska Folkets Historia. — IV. Om en Svensk Historisk Tidsskrift. — Granskningar och anmärningar. — Oskar Fyhrvall. Bidrag till Svenska Handelslagstiftningens historia. — Otto Sjögren. Johann Reinhold Patkull. — H. Hjärne. Ur brevexlingen mellan Konung Johan III och tsar Ivan Vasilievitj. — Strödda Meddelanden: Schwedensäule och Gustafsborg. — Om Katarina I:s härkomst. — Genmåle till Herr Viktor Granlund (fra A. Fryxell). Svar på Hr. prof. Fryxells genmåle.

Historisk Tidsskrift, udgivet af den norske historiske Forening.
Anden Række. 3. Binds 1. Hefte. 144 S. Kristiania 1881.
(Udgivet for 1880.)

Gustav Storm. Magnus Barfods Vesterhavstog. S. 1—20. — K. G. Brøndsted. En kirkelig Allegori og en nordisk Mythe. S. 21—43. — Ludvig Daac. Af Nicolai Wergelands utrykte Christiansands Beskrivelse. S. 44—112. — Smaastykker. S. 113—144. 1. En kirkegave fra fru Ingegerd Erlendsdatter. 2. Regnskaber for kongs-

gaarden paa Bergenhus 1516—1523. 3. „Af gazetterne, relation fra Røros udi Norge den 16de Januari 1719.“ 4. „Et krigsinstrument, som viser den svenske armees tilstand in Januario 1719.“ 5. Hildebrandt Meyer's Samlinger til Bergens Historie, nedskrevne 1764—1781. 6. En Appendix til Bodøsagen. 7. En Soldat fra 1814. 8. Fortællinger om Indtagelse i Berg.

II. Afhandlinger.

O. Rygh. Norske Oldsager ordnede og forklarede; tegnede paa Træ af C. F. Lindberg. 1. Heftet. Chrania. 2 Bl. og 15 S. tosp. Text i 4° og 84 S. Tegninger.

Die baltischen Alterthümer in „Worsaae's Vorgeschichte des Nordens“. Sitzungsberichte der kurländ. Gesellsch. für Literatur und Kunst. Jahrgang 1879. Mitau.

Alfred Maury. La vieille civilisation scandinave, d'après les recens travaux des archéologues sur les invasions des Normands. Revue des deux mondes. 1880. Tom. 5. 3. Période. Tom. 41. S. 241—272.

Jas. Fergusson. On the Norwegian origin of scottish brochs. Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. XII. S. 630—669.

Joseph Anderson. Notes on the structures, distribution and contents of the brochs, with special reference to the question of their celtic or norwegian origin. Ibid. XII. S. 314—355.

Striden drejer sig om, hvorvidt de saakaldte „the brochs“ (Ruiner, om hvis Betydning der er Tvivl) have nordisk eller keltisk Oprindelse.

Gilbert Goudie. On rune-inscribed relics of the norsemen in Shetland. Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. New Series. I. S. 136—164.

Th. Fuchs. Ueber die Bedeutung des Rigs-Mal. Mittheil. der anthropologischen Gesellsch. in Wien. IX. Nr. 4—6.

B. Döring. Bemerkungen über Stil und Typus der isländischen Saga. Leipzig. 1877.

Olkofra patr. Herausgegeben von *Hugo Gering*. Halle a. S. 24 S. Separatabdruck aus den Beiträgen zur deutschen philologie. Halle.

I en udførlig Indledning har Forf. med Bistand af Konrad Manner givet en Fremstilling af den interessante Retsstrid, som danner Indholdet af Skriftet.

Fornögur Suðrlanda. Isländska bearbetningar af främmande romaner från medeltiden. Efter gamla handskrifter utgifna af G. Cederschiöld. Forts. S. 169—273. Lunds Universitets Årsskrift. XV. Lund. 1878—79.

Hermann Vendell. Om skalden Sighvat Tordsson samt tolkning af hans „Flokkum fall Erlings“ och „Bersöglisvisur“. Akad. afhandl. Helsingfors. 1879. X + 100 S.

Smlgn. Finsk Tidskrift utg. af C. G. Estlander. 1880. I. S. 54.

Frederik Metcalfe. The Englishman and the Scandinavian, or a comparison of Anglo-Saxon and old norse literature. London. XXVI + 514 S.

Igjennem Undersøgelse af de to Landes Literatur og Historie ledes Forf. til det Resultat, at i Norden findes Spiserne til mange engelske Institutioner og at Nationalkarakteren har modtaget stærk Paavirkning ved Berøringen med Nordboerne.

Konrad Maurer. Ueber die Wasserweihe des germanischen Heidenthumes. Abhandlungen der philos. philol. Classe der königl. bayer. Akademie der Wissenschaften. 15. Band. 3. Abtheil. S. 173—253.

Et særdeles indholdsrigt Bidrag til nordisk Retshistorie.

Sveriges Historia från äldsta tid till våra dagar, författad af Oscar Montelius, Hans Hildebrand, Oscar Alin, Martin Weibull, Rudolf Tengbom och John Hellstenius. 4. delen. 3. 5. 7—8. Häftet. 5. Delen. 5—6. Häftet. Sthlm.

De manglende 4de og 6te Hefter udkomme i dette Aar. 7de og 8de Hefte (Karl XI) er forfattet af Magnus Höjer.

C. Platner. Ueber die Art der deutschen Völkerzüge zur Zeit der Wanderung. Forsch. z. deutschen Gesch. XX. S. 165—204.

S. 171 ff. Undersøgelse om Longobardernes oprindelige Bosättelse i Norden. S. 193 f. Undersøgelser om Angernes tidligste Boliger.

W. v. Gutzeit. Die skandinavischen Namen im anfänglichen Russland. I. Die Namen in den Olegverträgen. Riga. 18 S.

Forf. hævder, at Navnene i de to Fredsfordrag 907 og 911 mellem Russerne og Grækerne ere af nordisk Oprindelse.

Gabriel Gravier. Les Normands sur la route des Indes. Rouen. 51 S.

S. 9—17 behandler Forf. Normannernes Berøringer med Nordboerne efter Erobringten af Normandiet.

Gustav Storm. Havelok the Dane and the Norse king Olaf Kuaran. Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger. 1879. Nr. 10. 5 S.

Forfatteren søger at bevise, at den i engelske og franske Sagn forekommende Havelok den Danske er identisk med Kong Olaf Cuaran, som nedstammede fra det norske Dynasti i Dublin, herskede i det danske Kongerige Northumberland, hvorfra han fordreves c. 927 af Kong Athelstan men efter senere gjenerobrede, og regerede 942—44 over Northumberland og endel af Mercia.

Hermann von Breska. Untersuchungen über die Nachrichten Helmolds vom Beginn seiner Wendenchronik bis zum Aussterben des lübischen Fürstenhauses. Zeitschr. d. Vereins f. lübeckische Gesch. u. Alterthumskunde. Band IV. Heft. 1. S. 1—67.

Afhandlingen er rettet imod Schirrens Angreb paa Helmolds Troværdighed (Beitr. zur Kritik älterer holsteinischer Gesch. quellen. Leipzig. 1876). Smlgn. ogsaa Dr. Wigger: Ueber die neueste Kritik des Helmold. Jahrb. d. Vereins f. meckl. Gesch. u. Alterthumskunde. XLII. Schwerin. 1877.

Jahrbücher d. deutschen Geschichte. II. Breszlau. Jahrbücher des deutschen Reichs unter Konrad II. 1. Band. 1024—1031. Leipzig. 1879. 491 S.

S. 101—104. Skildring af Forholdet mellem Kong Knud og Kejser Konrad II ved dennes Tronbestigelse. S. 147. De to Fyrsters Møde i Rom og de dør trufne Aftaler.

Wilhelm v. Giesebricht. Geschichte der deutschen Kaiserzeit. 5. Band. Die Zeit Kaiser Friedrichs des Rothbarts. 1. Abtheilung. Braunschweig. VII + 445 S.

Indeholder Kejsertidens Historie fra 1152—1164. S. 107 ff.: „Die Verhältnisse im Wenden, Polen und Dänemark“. Heri skildres Borgerkrigen i Danmark indtil Valdemars Tronbestigelse. S. 349 ff.: „Heinreichs des Löwen wachsende Macht 1158—1163“.

K. Höhlbaum. Zur deutsch-dänischen Geschichte der Jahre 1332—1346. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1878. S. 73—99.

Forfatteren giver en Fremstilling af de Forhold og Begivenheder, som medførte og tildels nødvendiggjorde Salget af Estland 1346. S. 73—74 findes en fyldig Charakteristik af Kong Valdemar.

F. Crull. Ueber eine Inschrift im Chore des Dominicanerklosters zu Wismar. Jahrbücher d. Vereins f. mecklenburg. Gesch. und Alterthumskunde. 45. Jahrgang. S. 21—32.

Ved Kirkens Restaurering er der kommet en Indskrift for Dagen, som indeholder forskellige Efterretninger vedrørende Wismars Historie. Saaledes findes også meddelt det bekjendte Angreb paa Wismar under Valdemar Atterdag, hvorfra dennes Admiral Peter Dene fanges. Den

lyder saaledes: „Anno domini m⁹ccc⁹LVIII⁹, in die sanctorum martyrum Processi et Martiani (= Juli 2), magister milicie regis Danorum nomine Petrus Dene a civibus Wismarie capitur, compenditur et custoditur“⁴. Smlgn. Schäfer, Die Hansestädte und König Valdemar, S. 159 Anm. 1 og Reinhardt, Valdemar Atterdag, S. 550.

Th. Lindner. Geschichte des deutschen Reiches unter König Wenzel. 2. Theil. Braunschweig.

Indeholder S. 233 ff. en livlig og indgaaende Fremstilling af Hansestædernes Forhold til Norden under Kong Valdemar Atterdag og Dronning Margrethe.

Harry Denicke. Die Hansestädte, Dänemark und Norwegen von 1369 bis 1376. Halle. 269 S.

Forf. havde udarbejdet sin Bog før Schäfers store Værk om Kong Valdemar og Hansestæderne udkom, men dens Udgivelse blev forsinket paa Grund af Forf.s Sygdom. I flere Henseender har Denicke en anden Opfattelse end Schäfer — saaledes med Hensyn til Forstaaelsen af Stralsundsfreden. Trods en altfor stor Vidtløftighed er hans Arbejde et meget vigtigt Bidrag til Hansestædernes og Danmarks Historie og særlig dvaeler han ved de meget oplysende og interessante Forhandlinger mellem Kong Valdemar og Hansestæderne efter Kongens Antagelse af Fredsbetingelserne, Forhold, som kun meget løselig ere berørte af Schäfer og Reinhardt.

Karl Koppmann. Der Seerauber Klaus Störtebeker in Geschichte und Saga. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1877. S. 37—58.

En Sammenstilling af de virkelig historiske Begivenheder i den bekjendte Vitalliebroders og Sørøverhøvdings Liv og Sagnets Udsmykning deraf.

C. Weurmann. Der Aufstand in Lübeck bis zur Rückkehr des alten Raths 1408—1416. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1878. S. 103—156.

Paa Grundlag af det af Forfatteren selv i 5te Bind af Urk.buch der Stadt Lübeck samlede Materiale skildres den Bevægelse blandt det menige Borgerskab i Lübeck, som i Aaret 1408 foranledigede det gamle Raads Udvandring af Staden, endvidere Forhandlingerne for Kejserens Domstol og det gamle Raads Tilbagevenden, som tillige hidføres ved Kong Erik af Pommerns Optræden til dets Fordel.

O. Krause. Van der Rostocker Veide, 1487—91. Program der Realschule. Rostock. 4°.

Striden bilstægges under Mægling af den danske Konge.

Hans Hildebrand. Sveriges Medeltid. Kulturhistorisk Skildring. 1. Delen. 1—2. Häft. Sthlm. 224 S.

Smlgn. to Afhandlinger af samme Forfatter vedrørende Sverigs Middelalders Kulturhistorie i Sv. fornminnesforeningens tidskr. IV. 1. S. 21—46 (En svensk biskops hofhållning under början af 1500 talet) og IV. 2. S. 103—113 (Ur medeltidens hverdagsliv).

H. Hildebrand. En tidsbild från början af 1500-talet. Svenska fornminnesföreningens tidsskr. IV. 3. Häftet. S. 288—296.

8 Breve fra Fru Mette Iversdatter til Svante Sture fra Aarene 1500—1510.

Gilbert Goudie. Notice of two charters in the norse language, found among the papers of the Sheriff-Court of Shetland. Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. XII. S. 472—87.

Forf. har aftrykt to Skjøder fra Aarene 1516 og 1544, som ere skrevne i det gammel-norske Sprog og vise, at dette endnu i det 16de Aarh. har været i Brug paa Shetlandsørerne, hvor det dog allede havde en Kamp at bestaa med det engelske.

C. Er. Carstens. Mag. Thomas Knudsen. Zeitschr. der Gesellschaft f. Schleswig-Holstein-Lauenburgische Gesch. X. S. 209—214.

Sammenstilling af Efterretninger om den første lutherske Præst i Hygum, Thomas Knudsen, Fader til den som Udgiver af Psalmebogen 1569 bekjendte Hans Thomsen og nær knyttet til Ribe, i hvilken By han boede og hvorfra han styrede sit Pastorat. Han er ligeledes Forf. til 2 Psalmer, som ere medoptagne i Sønnens Psalmebog.

C. Wehrmann. Silbergeräth des Raths von Lübeck. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1878. S. 181—182.

Ifølge en Optegnelse i Lübecks Kæmnerregnskaber kvitterede Raadet 1540 Borgemesteren Joachim Gercken for Modtagelsen af forskjellige Sølvgjenstande (Kander og Bægerc), som Bornholms Indvanere havde maattet betale i Contribution, fordi de under Fejden med Christiern II havde sluttet sig til denne og vare faldne fra Lübeck.

Carl Sprinchorn. Sveriges politiska förbindelser med Frankrike före Gustaf II Adolfs tid. Historiskt Bibliotek. VII. S. 1—40.

Saavel under Gustav Vasa som Carl den IX er det Forholdet til det habsburgsk-østerrigske Hus, som spiller Hovedrollen i Forhandlingerne mellem Frankrig og Sverig, og som her ere belyste efter hidtil ubenyttede og tildels ukjendte Aktstykker i det svenska Rigsarkiv. Der dvaæles ogsaa udførlig ved Dançays Virksomhed som Fredsmægler mellem de nordiske Riger i Syvaarskrigen.

August Wetzel. Zu Cilicius Cimber. Zeitschr. der Gesellsch. f. Schleswig-Holstein-Lauenburgische Gesch. X. S. 199—208.

Af et Brev fra Henrik Rantzau af 1587 $\frac{1}{3}$ modbeviser Forf. Lappenbergs Indvendinger i Forordet til hans Udgave af Presbyter Bremensis mod, at H. R. er Forf. til Skriften „de bello Ditmarsico“, og hävder, at Navnet Christianus Cilicius Cimber er et Pseudonym, som Rantzau selv har opfundet og bagved hvilket han har skjult sit Forfatterskab.

G. O. Fr. Westling. Det nordiska sjuårskrigets historia. II.
Historiskt Bibliotek. VII. S. 41—112.

Indeholder Slutningen af Afhandlingen indtil 1570.

Drei Briefe des Johannes Aurifaber an den Rathsherrn Paulus Behaim in Nürnberg. Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit. Nr. 7—8.

Disse Breve indeholder ikke uvigtige Meddelelser angaaende den nordiske Syvaarskrig. Det første (dat. $\frac{27}{8}$ 1566) fortæller om den svenske Flaades Ankomst i Sundet og Opbringelsen af den hollandske Handelsflaade. Det andet ($\frac{9}{8}$, 1566) indeholder en Skildring af Søslaget under Gulland og den danske Flaades Ødelæggelse af Stormen.

Thure Annerstedt. Resningen 1568. Historisk Studie. Göteborg. V + 127 S.

En Skildring af Hertugerne Johans og Carls Opstand mod Kong Erik XIV 1568. S. 86—91 smlgn. Noterne S. 125—26 behandler Forf. Hertugernes Underhandlinger med Danmark og hævder med Rette imod Mankell (Erik XIV.s fall), at de kun ere førte paa Skrømt for at vinde Tid, og at det ingenlunde har været Hertugernes Mening at indgaa nogen for Sverig ufordelagtig Fred.

Reinhold Pauli. Hansische und Baltische Beziehungen zu Schotland im XVI und XVII Jahrhundert. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1879. S. 85—86.

En lille Notis om Jarlen af Bothwells Tilfangetagelse af danske Krigsskibe efter den engelske Oversættelse af F. Schierns Skrift: James Hepburn Earl af Bothwell, hans Anholdelse i Norge og Fængselsliv i Danmark.

Otto Richter. Die Punktirhælder des Kurfürsten August von Sachsen. Forschungen z. deutschen Gesch. XX. S. 13—36.

Kurfyrst August beskjæftigede sig med alleslags cabalistiske Kunster, Alchemie, Astrologie, Chiromantie og Geomantie. Navnlig den sidste Kunst — Punkterkunsten — interesserede ham, og endnu findes 10 Bind, hvori Fyrsten med egne Hænder har søgt at anvende sin Kunst paa at skaffe sig Oplysning om alle mulige Spørgsmaal, saavel i det private som i det offentlige Liv. Kunsten bestaar i at udforske Fremtiden ved Hjælp af Punkter, som utalte blive henkastede og falder i visse Figurer. (Nærmere Oplysninger giver Forf. S. 16.) — Spørgsmaal af Interesse for dansk Historie: S. 31—32: om Kong Frederik II vil besøge ham, om Kongens Stilling til Concordieformlen, og endelig en meget lovende Propheti om den Søn, som Dronningen af Danmark skal føde (Christian IV).

F. Dvorský. Neues über J. Kepler. Prag. 44 S.

Her findes lidt om Tyge Brahes Forhold til Kepler. Red.

Samuel Crompton. On a Portrait of Tycho Brahe. Memoirs of the literary and philosophical society of Manchester. 3. Series. 6. Vol. S. 77—81. London. 1879.

Beskrivelse og Photographie af et Portræt af Tycho Brahe; det er det samme Portræt, som har ledsaget 3. Hefte af Friis's Breve. Forørigt henvises i denne Artikel til en nærmere Redegjørelse i „Nature“ October 11, 1877.

Kristian den fjerde, historisk belyst af F. L. Foranlediget ved Afsløringen af hans Staty. Chrania. 31 S.

Skriftets historiske Værdi er tilstrækkelig betegnet derved, at dets Hovedkilde er A. Skavlans i dette Tidsskrift (5. R. 1. Bd. S. 649 ff.) omtalte Skildring af Christian IV. Kun som Vidnesbyrd om, hvor blind og uretfærdig Partilidenskab kan gjøre, fortjener Piecen Opmærksomhed. Red.

Felix Stieve. Die Verhandlungen über die Nachfolge Kaiser Rudolfs II in den Jahren 1581 bis 1602. Abhandlungen der histor. Classe der königl. bayerischen Akademie der Wissenschaften. 15. Band. 1. Abth. S. 1—160. München. 4°.

Foruden en enkelt Ytring om den danske Regjerings Stilling til det omhandlede Spørsgmaal findes der flere Oplysninger i nævnte Skrift om Tycho Brahes Virksomhed som Astrolog ved Kejserhoffet (S. 96 f., 108, Anm. 181, 253, 329 og 390).

Fr. Marés. Die maritime Politik der Habsburger in den Jahren 1625—28. I. Mittheil. des Instituts für österreichische Geschichtsforschung. Unter Mitwirkung von Th. Sickel etc. redigirt von E. Mühlbäcker. 1. Band. 4. Heft. Innsbruck.

M. G. Schybergson. Underhandlingarna om en evangelisk allians åren 1624—25. Ett bidrag till trettioåriga krigets historia. Helsingfors. VIII + 114 + XXXVIII S.

Angaaende denne fortræffelige Bog kan henvises til en Anmeldelse af J. A. Fridericia i Martsheftet af Finsk Tidsskrift 1880. Som Bilag til Bogen har Forf. aftrykt forskjellige Aktstykker hentede fra det engelske Rigs-Arkiv, hvoraf Nr. I—IV angaa Robert Anstruthers Forhandlinger med Christian IV i Begyndelsen af Aaret 1625.

Max Grünbaum. Ueber die Publicistik des dreissig-jährigen Krieges von 1626—1629. Halle. (Hallesche Abhandlungen zur neueren Geschichte. Heft. 10.)

Skoglar Bergström. Wulff Grijp emot Lars Wiwallium. Historiskt Bibliotek. VII. S. 457—506.

Indeholder Aktstykkerne i den hos Swederus, Stockholms Magazin III, S. 7—30 og 234—238, allerede meddelte Rettergang (1630—33) mellem den danske Adelsmand Wulf Grip og den svenske Bondesøn og Digter Lars Wivallius, som under et foregivet Navn (Erik Gyldenstjerne) havde ægtet Grips Datter Gertrude.

Berichten angaande „t gepasseerde in Engelandt in den jaero 1650, 51, 52 ende 1653“. Bijdragen en mededeelingen

van het historisch genootschap gevestigd te Utrecht. 3. Deel.
S. 232—323.

Brevene, hvis Afsender og Modtager ikke kiendes omhandle
~~Englandsk politiske Tidsskrift i ovennævnte Aar.~~ S. 312, 314, 318
findes Meddelelser om et dansk Gesandtskab i England 1652.

I. I. E. Proost. Le comte d'Ulefeld, épilogue de la conspiration ourdie en 1663 contre le roi de Danemark Frédéric III.
Gand. Messager des sciences historiques de Belgique.

Indeholder intet Nyt.

Ch. Bréard. Mémoires de Jean Doublet, de Honfleur (Un corsaire Normand). Revue historique. XII. S. 334—337.

En Originalberetning af en fransk Corsar, som i Aaret 1692 blev arresteret i Kjøbenhavn paa Grund af et Angreb paa et engelsk Skib i Østersøen.

Alexander Brückner. Peter der Grosse. Mit Portraits. (Allgemeine Gesch. in Einzeldarstellungen. Herausg. von Wilhelm Oncken. 3. Hauptabtheilung. 6. Theil.) Berlin. 1879.
VI + 573 S.

Smlgn. en streng Kritik af C. Schirren i Götting. gelehrte Anzeigen 1880 S. 929—951 og Brückners Svar i Sybels Hist. Zeitschrift.

Christian von Sarauw. Die Feldzüge Karl's XII. Ein quellenmässiger Beitrag zur Kriegsgesch. und Kabinetspolitik Europas im XVIII Jahrhundert. Leipzig. 1881. XII + 328 S.

Smlgn. en indholdsrig Anmeldelse af C. Schirren i Götting. gelehrte Anzeigen. 1880. S. 1505—1519.

Ernst Carlson. Sverige och Preussen 1701—1702. Historiskt
Bibliotek. VII. S. 113—190.

John Hill Burton. A history of the reign of queen Anna.
I—III. Edinburgh & London.

I. S. 116 ff. findes en Characteristik af Prinds George af Danmark.

Georg von Brevern. Zur Geschichte der Familie von Brevern.
I—II. Als Manuskrift gedruckt. Berlin. 1879—80.

II. S. 174 ff. findes et Brev af $\frac{2}{1}/4$ ($\frac{2}{5}$) 1730 fra den davaerende russiske Gesandt i Kjøbenhavn Bestuschew-Riumin, smlgn. S. 39—40, Anmærkning 3—4.

C. Darest. Correspondance personnelle de Choiseul et de Bernstorff. Académie des sciences morales et politiques. Compte rendu. Livr. 7—8. S. 64—81, 495—510.

Otto Eichelmann. Der bewaffnete Neutralitätsbund Russlands vom Jahre 1780. Russische Revue. 9. Jahrgang. 3. Heft.
S. 197—249.

Indeholder ikke faa nye Oplysninger.

C. T. Odhner. Gustaf III och Katarina II åren 1783—84. Nordisk Tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska Föreningen. Sthlm. 1879. S. 139—159.

I denne lille Afhandling, som tildels er bygget paa russiske Kilder, fremstilles de Forhold, som i Aarene 1783 og 84 lagde Grunden til det spændte Forhold mellem Rusland og Sverig, der 4 Aar efter førte til aaben Krig; særlig fremhæves, hvorledes Gustav III.s Politik var ledet af hans fjendtlige Stemning mod Danmark og hans Haab om at erobre Norge.

C. G. Starbäck. Berättelser ur Svenska Historien. 21—22 Delen. Sthlm.

De to Bind omfattede Gustav IV Adolphs, Carl XIII.s og Carl XIV Johans Regjering.

F. I. Bæhrendtz. Om Sveriges förhållande till Ryssland under Konung Gustaf IV Adolfs förmyndarstyrelse. I—II. Historiskt Bibliotek. VII. S. 251—286, 507—530.

Ryska historiska skrifter i svensk översättning. I. *K. K. Zlobin.* De diplomatiska förbindelserna mellan Ryssland och Sverige 1801—1809. Översättning af *H. Hjärne.* Stockholm. 119 S.

Da Skriften er bygget paa Undersøgelser af den diplomatiske Korrespondance, som findes i det russiske Udenrigsministeriums Arkiv, indeholder det enkelte nye Bidrag til den nordiske Historie i det omhandlede Tidssrum. Jfr. Anmeldelse af E. Holm i det Letterstedtske Tidsskrift for 1880.

Arvid Ahnfelt. Ur svenska hofvets och aristokratiens lif. I—II. Sthlm.

Uddrag af Memoirer særlig fra Gustav IV Adolfs og Carl XIV.s Tid. I. 56 f. Kronprinds Frederiks Besøg 1847 Juni Maaned i Stockholm, samtidig Fest for Oehlenschläger. I. 63. Prof. Marstrand i Besøg paa Säfstaholm Sommeren 1850. I. 169. Meddelelser om Prinds Karl August. II. 29 f. Krigsoperationer paa den norske Grændse 1807. II. 213. Ytringer om Underhandlingerne i Norge 1814 af Grev Michael Anekarsvärd.

J. K. Spender. The great sculptors of modern Europe. Thorwaldsen. The art journal. 1880. London. S. 237—40.

A. L. D'Eckmühl, Mise de Bloqueville. Le maréchal Davout, prince d'Eckmühl, raconté par les siens et par lui-même. 4 Dele. Paris.

I 4de Del, som har Sættitelen: „Un dernier commandement, l'exil et la mort“ findes Oplysninger om det danske Armeekorps, som 1813—14 stod under Davouts Kommando i Hamburg.

Konrad Maurer. Zur politischen Geschichte Islands. Gesammelte Aufsätze. 318 S. Leipzig.

Indeholder: Vorwort I—VII. 1. Island und das dänische Grundgesetz (1856). 2. Islands Verfassungskampf gegen Dänemark (1859). 3—4. Zum isländischen Verfassungsstreite I (1870), II (1874). 5. Zum Jubelfeste Islands (1874). 6. Jon Sigurðsson (1890).

Rob. Blum. Rede über den Waffenstillstand mit Dänemark, gehalten im deutschen Parlament am 16. September 1848. Ausgewählte Reden und Schriften, herausg. von Herm. Nebel. Leipzig. 1879.

Om träffningarna vid Kolding och Eistrup i April 1849. Kgl. Krigsvetenskaps-Akademiens Tidskrift. 1879. Sthlm. S. 97—124 og 129—141.

Af Major E. O. v. Knorring, der som frivillig Officer deltog i Træfningerne. Red.

J. Hansen. Les coulisses de la diplomatie. Quinze ans à l'étranger (1864—1879). Copenhague.

W. Rudin. Søren Kirkegaards Person- och Författerskap. 1. Afdeling. Sthlm.

A. Bärthold. Zur theologischen Bedeutung Søren Kierkegaards. Halle. 80 S.

H. K. Eggars. Aus dem Familienkreise der Eggars: „die Detmerring, Nyholm, von Sprewitz, Örsted, Hudtwalcker“. Vierteljahrsschrift für Heraldik, Sphragistik und Genealogie. Herausg. von dem Vereine „Herold“, redig. von Ad. M. Hildebrandt. 2. Heft. Berlin.

Allgemeine deutsche Biographie. Herausgeg. von R. Frhrr. v. Liliencron und Prof. F. D. Wegele. 11—12. Band. Leipzig.

Af de i disse Bind forekommende Biografier skulle vi nævne følgende: Chr. Fr. Hebbel, f. 1813 i Nordditmarsken, død 1863 (Forhold til Oehlenschläger, Heiberg og Thorvaldsen, 1842 Rejsestipendium af Christian VIII). D. H. Hegewisch, f. 1746, d. 1812, Historiekskriven, og Sønnen Franz H. Hegewisch, Prof. med. i Kiel og Politiker, f. 1783, d. 1865. Grev Henrik (der eiserne) af Holsten. Henrik IV, Greve af Holsten, f. 1397. Grev Henrik af Schwerin. Henrik Løve. Nicolaus Heldvader, f. 1564, d. 1634 i Kjøbenhavn, Christian IV.s Calendarius. Maximilian Hell, f. 1720, d. 1792, berømt Astronom, indbydes 1767 af den danske Regjering til at iagttage Venusgennemgangen fra Vardøhus. Kronikeskriven Helmold. Johan Tychsen Hemsen, f. 1792 paa For, d. 1830 i Kiel, Theolog. Hieronymus Heinninges, d. 1597, berømt Genealog, stod i Brevvæxling med Frederik II. August Hennings, f. 1746, d. 1826, Medlem af Commercekollegiet, deltog i Bevægelsen for den danske Bondestands Frigjørelse. Simon Hennings, d. 1661, Præst for den tyske Menighed i Kjøbenhavn og indviklet i Dina Vinhofer-Affairen. Gosvin van Herike, Ordensmester i Lifland,

erhvervede 1346 Estland fra Danmark. Georg Heuermann, f. 1722, d. 1768, Prof. med. i Kjøbenhavn. Historikeren Andreas Höjer, f. 1690, d. 1739. Henrik Holk, Feltmarskalk, f. 1599, d. 1633 (Hallwich).

Ul. Robert. Etat des catalogues des mss. des bibliothèques de Danemark, Islande, Norvège et Suède. Le Cabinet historique. Mai—Juin.

C. Schirren. Mittheilungen über Archivforschungen im Sommer 1861. Mittheil. aus der livländ. Gesch. 12. Band. 3. Heft. S. 413—476.

Indholder Meddelelser om Forfatterens Undersøgelser i Kjøbenhavn og Stockholm angaaende Dokumenter til Liflands Historie.

Th. Möbius. Verzeichniss der auf dem Gebiete der altnordischen Sprache und Literatur von 1855 bis 1879 erschienenen Schriften. Leipzig.

Verzeichnis von Abhandlungen und Notizen zur Gesch. Lübecks aus lübeckischen und hansischen Blättern. Lübeck. 1879.

Ernst Friedel. Brandenburg.-preuss. Beutestücke in Dänemark und Schweden. Berlin. 1879. 4°.

E. G. Geijer och A. A. Afzelius. Svenska Folkvisor. Ny, betydligt tillökad upplaga, utgivne af R. Bergström och L. Höyer. I—III. I. Text. II. Anmärkningar. III. Musik. Sthlm.

Y. Nielsen. Det norske Rigsraad. Chrana. XVI + 384 S.

F. Brandt. Forelæsninger over den norske Retshistorie. I. Chrana. VIII + 340 S.

Georg Waitz. Die Verfassung des Deutschen Volkes in ältester Zeit. — Deutsche Verfassungsgeschichte. 1. Band. 3. Auflage. Kiel. XIX + 527 S.

I blandt de mange Oplysninger til nordisk Kulturhistorie, dette nye Oplag af Waitz's bekjendte tyske Forfatningshistorie indeholder, kan særlig nævnes Beilag II. Ueber die Zwölfzahl in den Germanischen Verhältnissen, — Skandinavien S. 497—502.

P. Hasse. Das Schleswiger Stadtrecht. Untersuchungen zur dänischen Rechtsgeschichte. Kiel. 132 S.

Smlgn. A. D. Jørgensen. Slesvigs gamle Stadsret, Aarbøger for nord. Oldk. og Historie 1880, og V. A. Sechers Annmeldelse i Hist. Tidsskr. V. Række. 2. Bind.

P. Hasse. Das älteste Fehmernsche Landrecht. Zeitschr. der Gesellsch. f. Schleswig-Holstein-Lauenburgische Gesch. X. S. 71—96.

Igennem sammenlignende Undersøgelser af danske Love, særlig

Jydske Lov, kommer Forf. til det Resultat, at Femerns ældste Landret er forfattet omrent 1320 og tilhører det danske Retsomraade.

Heinrich Lehmann. Die Zufuhr von Kriegscontrebandwaren nach kriegtührenden Ländern seitens Neutraler, historisch und principiel dargestellt. 75 S. Schriften der Universität zu Kiel. XXIV. Kiel 1877.

Julius Hartung. Die Spiele der Deutschen in Bergen. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1877. S. 89—122.

En Fremstilling af de Lege, som opførtes af de tydske Kjøbmænd i Bergen og som væsentlig gik ud paa Prygl og andre kaade Fornejeler, som kunne sammenlignes med vore bekjendte Fastelavnslojer. Christian IV.s Nærvarelse ved en saadan Fest og hans Glæde derover meddeles S. 104 f. 1671 8 Novbr. forbød Christian V dem. — Smldgn. Herluf Lauritssøn, Bericht über die Spiele der Deutschen in Bergen, mitgeth. von K. Koppmann, smstds. 1877. S. 140—143. (Den danske Text i Nicolaysens Norske Magazin. I. 542 f.)

Yngvar Nielsen. Vedtægter for det hanseatiske Kontor i Bergen fra det 17de Aarhundrede. Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger. 1880. Nr. 13. 53 S.

D. Thrap. Bergenske Kirkeforhold i det 17de Aarhundrede. Separataftryk af „Theologisk Tidsskrift for den evangelisk-luth. Kirke i Norge“. 7. Binds 1. Hefte. Christiania. 150 S.

J. A. Krag. Bidrag til det norske Skovvæsens Historie indtil 1814. Chrana. 46 S.

C. G. Styffe. Skandinavien under Unionstiden. Ett bidrag till den historiska geographien. 2. Unnläggning förförord och ökt. Sthlm. 416 S.

K. Krause. Zu den Seeörtern. Geister, Gitscho, Gedser. Hansische Geschichtsblätter. Jahrgang 1879. S. 98—99.

Meddeelse efter en rostocksk Raadherres Dagbog om Vinterens Strenghed 1670, da nogle Danske gik fra Rostock til Gedser med en rigaisk Slæde og en Tonde Öl.

Rosolino Limandri. La Danimarcia. Schizzo storico. Palermo. 49 S.

Den lille Bog, som giver en Udsigt over Danmarks Historie, Statsforfatning, Beskaffenhed osv., er dediceret til Kronprinds Frederik.

Ludvig Daae. Nordmænds Udvandringer til Holland og England i nyere Tid. Et Bidrag til vor Søfarts Historie. Christiania. 126 S.

H. Werner. Mynt funna i Westergötlands Jord. Lidköping. 1879. 16 S. 4. Bl.

Heriblandt fandtes Mynter fra Knud den Stores og Hardeknuds Tid.

H. D[annenberg]. Münzfund von Labiszyn. Zeitschrift für Numismatik, redigirt von Sallet. VI. S. 153—155.

Fundet indeholdt en dansk Mønt fra Hardeknud.

S. Bergsøe. Critical remarks on the uncertain coins of the Cuerdale find. The Numismatic Chronicle. New Series. XX. S. 192—204.

Forf. hævder en fransk Oprindelse for en stor Del af disse meget omtvistede Vikingemønter.

W. Henfrey. Penny of Cnut the great. The Numismatic Chronicle. New Series. XIX. S. 220.

C. F. Herbst. Some further notes upon „Penny of Cnut the great“. With a note by W. Henfrey. Ibid. XX. S. 226—233.

Striden er om en Mønt, som den danske Forfatter vistnok med Rette henfører til Knud den hellige.

C. Nyrop. Die Kunst- und Industrie-Ausstellung zu Kopenhagen im Sommer 1879. Repertorium für Kunsthissenschaft, redigirt von Hubert Janitschek und Alfred Woltmann. 3. Band. 3. Heft. S. 323—326.
